

Βρυξέλλες, 9 Μαρτίου 2023
(OR. en)

7101/23

COSI 41
ENFOPOL 102
CRIMORG 24
CYBER 48
ENFOCUSTOM 21
JAI 268

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 9 Μαρτίου 2023

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 6356/23

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό των προτεραιοτήτων της ΕΕ για την καταπολέμηση του σοβαρού και του οργανωμένου εγκλήματος για την EMPACT 2022-2025
– Συμπεράσματα του Συμβουλίου (9 Μαρτίου 2023)

Επισυνάπτονται στο Παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό των προτεραιοτήτων της ΕΕ για την καταπολέμηση του σοβαρού και του οργανωμένου εγκλήματος για την EMPACT 2022-2025, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις) κατά την 3936η σύνοδό του στις 9 Μαρτίου 2023.

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΟΒΑΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ EMPACT
2022-2025**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι ένας πρώτος και περιορισμένος κύκλος πολιτικής της ΕΕ για το οργανωμένο και το σοβαρό διεθνές έγκλημα εφαρμόστηκε μεταξύ 2012 και 2013 με βάση τις προτεραιότητες της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος επί των οποίων συμφώνησε το Συμβούλιο στις 9-10 Ιουνίου 2011¹, και ότι αυτός ακολουθήθηκε από έναν ολοκληρωμένο κύκλο πολιτικής της ΕΕ μεταξύ 2014 και 2017 με βάση τις προτεραιότητες της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος επί των οποίων συμφώνησε το Συμβούλιο στις 6-7 Ιουνίου 2013², και από δεύτερο ολοκληρωμένο κύκλο πολιτικής της ΕΕ/EMPACT μεταξύ 2018 και 2021 με βάση τις προτεραιότητες της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος επί των οποίων συμφώνησε το Συμβούλιο στις 18 Μαΐου 2017³,

ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τα μέτρα που έλαβαν από κοινού τα κράτη μέλη με τους οργανισμούς ΔΕΥ και άλλους σχετικούς φορείς για την υλοποίηση των κύκλων πολιτικής της ΕΕ/EMPACT 2012-2013, 2014-2017 και 2018-2021, ιδίως εντός του πλαισίου των επιχειρησιακών σχεδίων δράσης (ΕΣΔ) και των ημερών κοινής δράσης, τα οποία συνέβαλαν σημαντικά στην καταπολέμηση του οργανωμένου και του σοβαρού διεθνούς εγκλήματος,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ τον όλο και περισσότερο επιχειρησιακό χαρακτήρα της EMPACT⁴, που επιτρέπει να αντιμετωπίζονται συντονισμένα και δομημένα οι μείζονες απειλές για την ΕΕ,

ΑΞΙΟΠΟΙΩΝΤΑΣ την πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή της EMPACT, όπως αναφέρεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη μόνιμη συνέχιση του κύκλου πολιτικής της ΕΕ/EMPACT 2022 +⁵,

¹ 11050/11

² 12095/13

³ 9450/17

⁴ Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη μόνιμη συνέχιση του κύκλου πολιτικής της ΕΕ/EMPACT 2022 + (7100/23), ο όρος «κύκλος πολιτικής της ΕΕ για το οργανωμένο και το σοβαρό διεθνές έγκλημα» αντικαθίσταται από την ονομασία «EMPACT» (*Ευρωπαϊκή Πολυκλαδική Πλατφόρμα κατά των Εγκληματικών Απειλών*) και μόνο. Ως εκ τούτου, στο υπόλοιπο του εγγράφου θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά η ονομασία «EMPACT».

⁵ 7100/23

ΕΠΙΚΡΟΤΩΝΤΑΣ τη συνεχιζόμενη συμμετοχή νέων εταίρων, όπως οι τελωνειακές και διοικητικές αρχές, και την επέκταση της EMPACT μεταξύ άλλων διά της συνεργασίας με άλλους εταίρους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και με τρίτους εταίρους και χώρες,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τον σημαντικό ρόλο του εθνικού συντονιστή EMPACT (NEC) για τη διασφάλιση της συμμετοχής των οικείων εθνικών αρχών στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων στον τομέα του εγκλήματος και τον αποτελεσματικό συντονισμό σε εθνικό επίπεδο,

ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΕΜΦΑΣΗ στη σημασία της κατάρτισης, της ευαισθητοποίησης και της επικοινωνίας όσον αφορά την EMPACT και τις προτεραιότητες της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος στα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, καθώς της περαιτέρω προαγωγής της ευαισθητοποίησης για την EMPACT σε τρίτες χώρες,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τον παγκόσμιο χαρακτήρα του οργανωμένου εγκλήματος και, ως εκ τούτου, την εξωτερική διάσταση της εσωτερικής ασφάλειας και τη σημασία της περαιτέρω εντατικοποίησης και βελτίωσης της συνεργασίας και της σύνδεσης με τρίτες χώρες και σχετικούς διεθνείς οργανισμούς κατά την επιχειρησιακή εφαρμογή της EMPACT, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για ενδεχόμενη ανάπτυξη μιας «μεθοδολογίας EMPACT» εκτός της ΕΕ,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με τη μεθοδολογία EMPACT και με βάση την αξιολόγηση απειλής όσον αφορά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα (SOCTA) της Ευρωπόλ για το 2021, το Συμβούλιο θα προσδιορίσει τις προτεραιότητες της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος για την καταπολέμηση του σοβαρού και του οργανωμένου εγκλήματος,

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία του καθορισμού περιορισμένου αριθμού σαφών προτεραιοτήτων της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος οι οποίες μπορούν να υλοποιηθούν ρεαλιστικά με βάση διετή ΕΣΔ και/ή κοινούς οριζόντιους στρατηγικούς στόχους (ΚΟΣΣ) που καθορίζονται στο γενικό πολυετές στρατηγικό σχέδιο (ΓΠΣΣ),

ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ τη σημασία της ανάλυσης εγκλημάτων και της ολικής προσέγγισης της EMPACT και ότι θα πρέπει να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της πρόληψης, αφενός, και της αντιμετώπισης των εγκληματικών δικτύων, των δομών και των επιχειρηματικών μοντέλων τους, αφετέρου,

ΧΑΙΡΕΤΙΖΟΝΤΑΣ την αξιολόγηση απειλής όσον αφορά το σοβαρό και το οργανωμένο έγκλημα στην ΕΕ για το 2021 (συνοπτική παρουσίαση SOCTA της ΕΕ)⁶ της 10ης Μαρτίου 2021, η οποία περιλαμβάνει τις συνιστώμενες προτεραιότητες της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος,

⁶ 6818/21

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η SOCTA της ΕΕ του 2021 δείχνει ότι το τοπίο του οργανωμένου εγκλήματος χαρακτηρίζεται από ένα δικτυωμένο εγκληματικό περιβάλλον με αυξανόμενη χρήση βίας, διαφθοράς και κατάχρησης νόμιμων επιχειρηματικών δομών. Τα εγκληματικά δίκτυα φαίνεται ότι είναι σε θέση να προσαρμόζονται και να αξιοποιούν τις αλλαγές στο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην αντιμετώπιση των εγκληματικών δικτύων υψηλού κινδύνου κατά την ανάπτυξη του ΓΠΣΣ και των ΕΣΔ σε διάφορες προτεραιότητες στον τομέα του εγκλήματος,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι οι δομές της EMPACT και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς πρέπει να διατηρήσουν έναν ορισμένο βαθμό ευελιξίας για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων κινδύνων και απειλών που δεν στάθηκε δυνατόν να εντοπιστούν μέσω του σχεδιασμού του ΕΣΔ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ το συμβουλευτικό έγγραφο πολιτικής (PAD) που συνέταξαν η Προεδρία και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με βάση την αξιολόγηση απειλής όσον αφορά το σοβαρό και το οργανωμένο έγκλημα στην ΕΕ (SOCTA της ΕΕ) για το 2021 και λαμβάνοντας υπόψη άλλα στρατηγικά έγγραφα, εκτιμήσεις και πολιτικές,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την ανακοίνωση σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων για την περίοδο 2021-2025, η οποία βασίζεται σε προηγούμενα επιτεύγματα και προσδιορίζει τους άξονες εργασίας προτεραιότητας για την προστασία της ΕΕ από ομάδες οργανωμένου εγκλήματος, προσδιορίζοντας λεπτομερώς τις προτεραιότητες, τις δράσεις και τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν μεταξύ των ετών 2021-2025 με στόχο, μεταξύ άλλων, την ενίσχυση της υφιστάμενης δομής EMPACT και ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για το ενδεχόμενο σημαντικής ενίσχυσης των κονδυλίων της EMPACT,

ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ για την καταπολέμηση του σοβαρού και του οργανωμένου εγκλήματος μεταξύ 2022 και 2025:

1) Εγκληματικά δίκτυα υψηλού κινδύνου

Στόχος αυτής της προτεραιότητας είναι «ο εντοπισμός και η εξάρθρωση εγκληματικών δικτύων υψηλού κινδύνου που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ, όπως οργανώσεις τύπου μαφίας, εθνοτικές και οικογενειακές οργανώσεις και άλλα διαρθρωμένα δίκτυα, καθώς και άτομα με κρίσιμους ρόλους στα δίκτυα αυτά, με ιδιαίτερη έμφαση στα εγκληματικά δίκτυα που υπονομεύουν το κράτος δικαίου μέσω πρακτικών διαφθοράς, σε όσους διαπράττουν πράξεις βίας, συμπεριλαμβανομένου του εκφοβισμού, και κάνουν χρήση πυροβόλων όπλων για την προώθηση των εγκληματικών τους στόχων, καθώς και σε όσους νομιμοποιούν τα έσοδα από τις εγκληματικές τους δραστηριότητες μέσω παράλληλου υπόγειου χρηματοπιστωτικού συστήματος».

Η προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί με ένα επιχειρησιακό σχέδιο δράσης (1 ΕΣΔ), το οποίο θα επικεντρωθεί στις βασικές μακρόβιες εγκληματικές ομάδες υψηλού κινδύνου, και με έναν κοινό οριζόντιο στρατηγικό στόχο (1 ΚΟΣΣ) με βάση τις ακόλουθες κατευθυντήριες αρχές που θα πρέπει να ακολουθούνται κατά τη φάση υλοποίησης:

- Το ΕΣΔ θα πρέπει να καλύπτει όλα τα εγκληματικά δίκτυα υψηλού κινδύνου (HRCN) με ιδιαίτερη έμφαση στις βασικές μακρόβιες εγκληματικές ομάδες υψηλού κινδύνου. Με τον τρόπο αυτό θα παρέχεται μεγαλύτερη ευελιξία και θα εξασφαλίζεται η δυνατότητα αντιμετώπισης, κατά περίπτωση, άλλων HRCN, ενώ παράλληλα θα αξιοποιείται η πείρα που αποκτάται κατά τη στόχευση βασικών μακρόβιων εγκληματικών ομάδων υψηλού κινδύνου. Το ΕΣΔ θα πρέπει επίσης να καλύπτει όλα τα επιμέρους στοιχεία που περιλαμβάνονται στην περιγραφή (πυροβόλα όπλα, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διαφθορά).
- Στη διάρκεια μιας αρχικής πιλοτικής φάσης, το ΕΣΔ θα αναπτυχθεί βάσει προσέγγισης «βήμα προς βήμα», ξεκινώντας από την εστίαση σε δράσεις εμπλουτισμού των πληροφοριών ασφαλείας και ανάπτυξης ικανοτήτων/κατάρτισης, στο πλαίσιο του πρώτου βήματος. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη στενή συνεργασία και τον συντονισμό του επικεφαλής του συγκεκριμένου ΕΣΔ με τους επικεφαλής άλλων ΕΣΔ, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου του συντονιστή ΚΟΣΣ.
- Επιπλέον, το ΕΣΔ θα πρέπει να συνοδεύεται από έναν ΚΟΣΣ, κάτι που, σε συνδυασμό με την άρτι δημιουργηθείσα θέση του συντονιστή ΚΟΣΣ, θα επιτρέψει μια συνεκτική προσέγγιση στο σύνολο των ΕΣΔ, θα αποτρέψει τη δημιουργία «στεγανών», θα συμβάλει στην αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων και κατακερματισμού των εργασιών και θα εξασφαλίσει περαιτέρω συνεργασία και συντονισμό μεταξύ των ΕΣΔ. Επιπλέον, με τον προτεινόμενο συμβιβασμό, οι προτεραιότητες που αφορούν τους βασικούς τομείς θα μπορούν να στοχεύουν όλα τα εγκληματικά δίκτυα υψηλού κινδύνου (HRCN).
- Η μέθοδος υλοποίησης θα επανεξεταστεί από την COSI το αργότερο το καλοκαίρι του 2023, μετά την ενδιάμεση έκθεση σχετικά με τις νέες, μεταβαλλόμενες και αναδυόμενες απειλές («ενδιάμεση SOCTA της ΕΕ»). Η τακτική παρακολούθηση της μεθόδου υλοποίησης θα πραγματοποιείται μέσω των δικτύων των NEC (εθνικοί συντονιστές EMPACT). Σε περίπτωση που διαπιστωθεί επιχειρησιακή ανάγκη στο πλαίσιο αυτό και περιέλθει σε γνώση της COSI, η μέθοδος υλοποίησης μπορεί να αναθεωρηθεί και να προσαρμοστεί αναλόγως πριν από την ανωτέρω ορισθείσα ημερομηνία.

2) Κυβερνοεπιθέσεις

Στόχος αυτής της προτεραιότητας είναι *«η στόχευση σε δράστες αξιόποινων πράξεων που ενορχηστρώνουν κυβερνοεπιθέσεις, ιδίως σε όσους παρέχουν εξειδικευμένες εγκληματικές υπηρεσίες στο διαδίκτυο»*.

Η προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ). Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την υλοποίηση του ΕΣΔ «Κυβερνοεπιθέσεις» στον τρέχοντα κύκλο EMPACT θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη.

3) Εμπορία ανθρώπων

Στόχος αυτής της προτεραιότητας είναι *«η εξάρθρωση εγκληματικών δικτύων που ενέχονται στην εμπορία ανθρώπων για όλες τις μορφές εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων της εργασιακής και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, με ιδιαίτερη έμφαση στα εγκληματικά δίκτυα που εκμεταλλεύονται ανηλίκους για σκοπούς καταναγκαστικής εγκληματικής δραστηριότητας· σε αυτά που χρησιμοποιούν ή απειλούν να χρησιμοποιήσουν βία κατά των θυμάτων και των οικογενειών των θυμάτων, ή παραπλανούν τα θύματα προσποιούμενα ότι η εκμετάλλευση έχει νόμιμο έρεισμα· σε αυτά που προσελκύουν και διαφημίζουν θύματα στο διαδίκτυο και χρησιμοποιούν μεσάζοντες που παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες»*.

Η προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ). Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την υλοποίηση της προτεραιότητας «Εμπορία ανθρώπων» στον τρέχοντα κύκλο EMPACT θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη.

4) Σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών

Στόχος αυτής της προτεραιότητας είναι *«η καταπολέμηση της κακοποίησης παιδιών εντός και εκτός διαδικτύου, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής και διάδοσης υλικού κακοποίησης παιδιών, καθώς και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών στο διαδίκτυο»*.

Η προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ). Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την υλοποίηση των ΕΣΔ «Σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών/Σεξουαλική κακοποίηση παιδιών» στον τρέχοντα κύκλο EMPACT θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη.

5) Παράνομη διακίνηση μεταναστών

Στόχος αυτής της προτεραιότητας είναι «η καταπολέμηση εγκληματικών δικτύων που εμπλέκονται στην παράνομη διακίνηση μεταναστών, ιδίως των δικτύων εκείνων που παρέχουν υπηρεσίες διευκόλυνσης σε παράτυπους μετανάστες κατά μήκος των κύριων μεταναστευτικών διαδρομών που διασχίζουν τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και εκείνων που συμμετέχουν στη διευκόλυνση των δευτερογενών μετακινήσεων και στη νομιμοποίηση του καθεστώτος διαμονής εντός της ΕΕ, με ιδιαίτερη έμφαση στα εγκληματικά δίκτυα των οποίων οι μέθοδοι θέτουν σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές».

Η προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ). Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την προτεραιότητα «Διευκόλυνση της παράνομης μετανάστευσης» στον τρέχοντα κύκλο EMPACT θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη.

6) Διακίνηση ναρκωτικών: παραγωγή, διακίνηση και διανομή κάνναβης, κοκαΐνης και ηρωίνης· παραγωγή, διακίνηση και διανομή συνθετικών ναρκωτικών και νέων ψυχοτρόπων ουσιών

Η προτεραιότητα αυτή της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος, με τίτλο «Διακίνηση ναρκωτικών», θα συνενώσει δύο επιμέρους προτεραιότητες και θα υλοποιηθεί στα πλαίσια δύο χωριστών επιχειρησιακών σχεδίων δράσης (2 ΕΣΔ). Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την υλοποίηση της προτεραιότητας «Διακίνηση ναρκωτικών» στον τρέχοντα κύκλο EMPACT θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη.

α. Παραγωγή, διακίνηση και διανομή κάνναβης, κοκαΐνης και ηρωίνης

Στόχος αυτής της επιμέρους προτεραιότητας είναι «1) ο εντοπισμός και η πάταξη εγκληματικών δικτύων που εμπλέκονται στη διακίνηση μεγάλων ποσοτήτων κάνναβης, κοκαΐνης και ηρωίνης προς την ΕΕ, 2) η πάταξη εγκληματικών δικτύων που εμπλέκονται στην καλλιέργεια, την παραγωγή, την επεξεργασία και τη διανομή κάνναβης, κοκαΐνης και ηρωίνης στην ΕΕ.»

Η επιμέρους προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ).

β. Παραγωγή, διακίνηση και διανομή συνθετικών ναρκωτικών και νέων ψυχοτρόπων ουσιών

Στόχος αυτής της επιμέρους προτεραιότητας είναι «ο εντοπισμός και η πάταξη εγκληματικών δικτύων που εμπλέκονται στην παραγωγή και την παγκόσμια προμήθεια συνθετικών ναρκωτικών και νέων ψυχοτρόπων ουσιών στην ΕΕ».

Η επιμέρους προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ).

7) Απάτη, οικονομικά και χρηματοοικονομικά εγκλήματα: Μηχανισμοί απάτης μέσω διαδικτύου, απάτη που αφορά τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, ενδοκοινοτική απάτη αφανούς εμπόρου (ΕΑΑΕ), εγκλήματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΙ), παραποίηση προϊόντων και παραχάραξη νομισμάτων, έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων

Η προτεραιότητα αυτή της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος, με τίτλο «Απάτη, οικονομικά και χρηματοοικονομικά εγκλήματα», αποτελείται από πέντε επιμέρους προτεραιότητες και θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο πέντε χωριστών επιχειρησιακών σχεδίων δράσης (5 ΕΣΔ).

Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την υλοποίηση των προτεραιοτήτων «Απάτη που αφορά τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης/ΕΑΑΕ», «Απάτη που αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών» και «Έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων» των ΕΣΔ στον τρέχοντα κύκλο EMPACT θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη.

α. Μηχανισμοί απάτης μέσω διαδικτύου

Στόχος αυτής της επιμέρους προτεραιότητας είναι «η στόχευση σε μεμονωμένους εγκληματίες και εγκληματικά δίκτυα που οργανώνουν μέσω διαδικτύου μηχανισμούς απάτης μεγάλης κλίμακας, καθώς και απάτης και παραχάραξης μέσων πληρωμής πλην των μετρητών, με σκοπό την εξαπάτηση ιδιωτών (συμπεριλαμβανομένων ευάλωτων προσώπων όπως οι ηλικιωμένοι), επιχειρήσεων και οργανισμών του δημόσιου τομέα, ιδίως όσων παράγουν έσοδα πολλών εκατομμυρίων ευρώ ετησίως, και που χρησιμοποιούν διαδικτυακές πλατφόρμες για να διευρύνουν την εμβέλεια των πράξεων απάτης που τελούν, προκειμένου να θέσουν στο στόχαστρό τους μεγάλο αριθμό θυμάτων».

Η επιμέρους προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ).

β. Απάτη που αφορά τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης

Στόχος αυτής της επιμέρους προτεραιότητας είναι «η στόχευση σε εγκληματικά δίκτυα και μεμονωμένους εγκληματίες που εμπλέκονται σε υποθέσεις απάτης μεγάλης κλίμακας που αφορά τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, με ιδιαίτερη έμφαση στην παραγωγή και/ή τη διακίνηση παράνομων προϊόντων καπνού στην ΕΕ.»

Η επιμέρους προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ).

γ. Ενδοκοινοτική απάτη αφανούς εμπόρου (ΕΑΑΕ) (απάτη στον τομέα του ΦΠΑ)

Στόχος αυτής της επιμέρους προτεραιότητας είναι «η εξουδετέρωση της ικανότητας εγκληματικών δικτύων και μεμονωμένων επιχειρηματιών με εγκληματικές δραστηριότητες που εμπλέκονται στην ενδοκοινοτική απάτη αφανούς εμπόρου (ΕΑΑΕ)».

Η επιμέρους προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ).

δ. Εγκλήματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΙ), παραποίηση προϊόντων και παραχάραξη νομισμάτων

Στόχος αυτής της επιμέρους προτεραιότητας είναι «η καταπολέμηση και η εξάρθρωση εγκληματικών δικτύων και μεμονωμένων επιχειρηματιών με εγκληματικές δραστηριότητες που εμπλέκονται σε εγκλήματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΙ) και στην παραγωγή, πώληση ή διανομή (υλική και διαδικτυακή) προϊόντων παραποίησης ή παραχαραγμένων νομισμάτων, με ιδιαίτερη έμφαση σε προϊόντα επιβλαβή για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, το περιβάλλον και την οικονομία της ΕΕ.»

Η επιμέρους προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ).

ε. Έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων

Στόχος αυτής της επιμέρους προτεραιότητας είναι «η καταπολέμηση και η εξάρθρωση εγκληματικών δικτύων και μεμονωμένων εγκληματιών που εμπλέκονται σε υποθέσεις που αφορούν έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, καθώς και η διευκόλυνση της ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων, με σκοπό την αποτελεσματική δήμευση των κερδών εγκληματικής προέλευσης, ιδίως με την υποστήριξη της αυτόματης έναρξης χρηματοοικονομικών ερευνών και την ανάπτυξη νοοτροπίας ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων μέσω της κατάρτισης και της ανταλλαγής χρηματοοικονομικών πληροφοριών, με στόχευση στις εγκληματικές οργανώσεις που προσφέρουν υπηρεσίες νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων των παρόντων προσώπων για μεταφορά χρημάτων και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες μέσω του εμπορίου) και στα εγκληματικά δίκτυα που κάνουν εκτεταμένη χρήση των αναδυόμενων νέων μεθόδων πληρωμής για να νομιμοποιήσουν έσοδα, δικά τους ή άλλων, από εγκληματικές δραστηριότητες μέσω νόμιμων ή υπόγειων μηχανισμών του χρηματοπιστωτικού συστήματος».

Η επιμέρους προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ) και ενός κοινού οριζόντιου στρατηγικού στόχου (1 ΚΟΣΣ). Θα πρέπει να εξασφαλιστεί σαφής οριοθέτηση και συντονισμός με την προτεραιότητα «Εγκληματικά δίκτυα υψηλού κινδύνου».

8) Οργανωμένο έγκλημα κατά της ιδιοκτησίας

Στόχος αυτής της προτεραιότητας είναι «η εξάρθρωση των εγκληματικών δικτύων που εμπλέκονται σε οργανωμένες διαρρήξεις και κλοπές, οργανωμένες ληστείες, εγκλήματα σχετικά με μηχανοκίνητα οχήματα και παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών, με ειδική έμφαση στα δίκτυα εκείνα που χαρακτηρίζονται από μεγάλη κινητικότητα και δρουν σε ολόκληρη την ΕΕ».

Η προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ). Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την υλοποίηση της προτεραιότητας «Οργανωμένο έγκλημα κατά της ιδιοκτησίας» στον τρέχοντα κύκλο EMPACT θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη.

9) Περιβαλλοντικό έγκλημα

Στόχος αυτής της προτεραιότητας είναι «η εξάρθρωση των εγκληματικών δικτύων που εμπλέκονται σε κάθε μορφή περιβαλλοντικού εγκλήματος, με ειδική έμφαση στην παράνομη διακίνηση αποβλήτων και άγριων ειδών, καθώς και σε εγκληματικά δίκτυα και μεμονωμένους επιχειρηματίες με εγκληματικές δραστηριότητες που έχουν τη δυνατότητα να διεισδύουν σε νόμιμες επιχειρηματικές δομές σε υψηλό επίπεδο ή να συστήνουν δικές τους εταιρείες για τη διευκόλυνση των εγκλημάτων τους».

Η προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ). Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την υλοποίηση της προτεραιότητας «Περιβαλλοντικό έγκλημα» στον τρέχοντα κύκλο EMPACT θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη.

10) Διακίνηση πυροβόλων όπλων

Στόχος αυτής της προτεραιότητας είναι «η στόχευση σε εγκληματικά δίκτυα και μεμονωμένους εγκληματίες που εμπλέκονται στην παράνομη διακίνηση, διανομή και χρήση πυροβόλων όπλων».

Η προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης (1 ΕΣΔ). Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την υλοποίηση της προτεραιότητας «Παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων» στον τρέχοντα κύκλο EMPACT θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί σαφής οριοθέτηση και συντονισμός με την προτεραιότητα «Εγκληματικά δίκτυα υψηλού κινδύνου».

4. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΠΕΙΛΕΣ

1) Απάτη στον τομέα των εγγράφων: *«Καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των εγγράφων στην ΕΕ, με στόχευση σε εγκληματικά δίκτυα και μεμονωμένους επιχειρηματίες με εγκληματικές δραστηριότητες που εμπλέκονται στην παραγωγή και την παροχή πλαστών και παραποιημένων εγγράφων σε άλλους εγκληματίες».*

Η απειλή της απάτης στον τομέα των εγγράφων θα πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσω κοινού οριζόντιου στρατηγικού στόχου (CHSG). Δεδομένου ότι η απάτη στον τομέα των εγγράφων αποτελεί καταλυτικό παράγοντα για πολλά εγκλήματα, οι εμπειρογνώμονες σε θέματα απάτης στον τομέα των εγγράφων θα πρέπει, όταν κρίνεται σκόπιμο, να υποστηρίζουν τους εμπειρογνώμονες των βασικών τομέων.

Τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την υλοποίηση της οριζόντιας προτεραιότητας «Απάτη στον τομέα των εγγράφων» στον τρέχοντα κύκλο EMPACT θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη.

ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ότι είναι αναγκαίο να συνεχιστεί η καταπολέμηση όλων των εγκληματικών απειλών, ακόμη και εκείνων που δεν περιλαμβάνονται στον νέο κύκλο EMPACT, τόσο σε εθνικό/περιφερειακό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, και, εφόσον απαιτείται, από κοινού με τρίτες χώρες και διεθνείς εταίρους.

ΚΑΛΩΝΤΑΣ τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, καθώς και τα ευρωπαϊκά δίκτυα και τις ευρωπαϊκές ομάδες εμπειρογνομόνων, να δεσμευτούν ενεργά ότι θα εξασφαλίσουν την αποτελεσματική επιχειρησιακή εφαρμογή της EMPACT, η οποία απαιτεί επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους, καθώς και ευαισθητοποίηση. Η συμμετοχή των εμπειρογνομόνων και η επαρκής ενίσχυση της θέσης τους είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη και την εφαρμογή του ΓΠΣΣ και των ΕΣΔ,

ΚΑΛΩΝΤΑΣ όλους τους φορείς να αναλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τον ρόλο των οδηγών, συνοδηγών και επικεφαλής δράσεων και συντονιστών των κοινών οριζόντων στρατηγικών στόχων για τις αντίστοιχες προτεραιότητες της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος,

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι απαιτούνται συνδυασμένες προσπάθειες από τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ σε επίπεδο ΕΕ και πέραν αυτής, προκειμένου να επιτευχθεί η πλέον αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση των προτεραιοτήτων της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος,

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των οικείων αρχών επιβολής του νόμου στα κράτη μέλη, οι δικαστικές αρχές, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της ΕΕ θα πρέπει να εξασφαλίζουν στενή και τακτική συνεργασία για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτόν μια πολυεθνική και διατομεακή προσέγγιση με τη συμμετοχή πολλών φορέων. Η καλή συνεργασία μεταξύ αστυνομίας, συνοριοφυλακής και ακτοφυλακής, τελωνειακών, φορολογικών, δικαστικών και διοικητικών αρχών, καθώς και η συνεργασία με τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, με ευρωπαϊκά δίκτυα και ομάδες εμπειρογνομόνων, καθώς και με τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, όταν κρίνεται σκόπιμο, είναι καίριας σημασίας εν προκειμένω,

ΑΝΑΘΕΤΕΙ στην COSI να συντονίζει, να υποστηρίζει, να παρακολουθεί και να αξιολογεί την εφαρμογή του ΓΠΣΣ και των ΕΣΔ,

ΚΑΛΕΙ την COSI, όταν κρίνεται σκόπιμο, να έρχεται σε επαφή με τα αρμόδια προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου, τους οργανισμούς ΔΕΥ, την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, ώστε να ευθυγραμμίζονται οι σχετικές εργασίες τους με την υλοποίηση των προτεραιοτήτων της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος. Οι προσεχείς Προεδρίες καλούνται να το λάβουν αυτό υπόψη κατά την προετοιμασία των προγραμμάτων των αρμόδιων ομάδων εργασίας του Συμβουλίου,

ΚΑΛΕΙ όλα τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου, σύμφωνα πάντα με τις διατάξεις των Συνθηκών, να λάβουν υπόψη αυτές τις προτεραιότητες στους τομείς πολιτικής της αρμοδιότητάς τους,

ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, τα ευρωπαϊκά δίκτυα και τις ομάδες εμπειρογνομόνων και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς να λάβουν υπόψη τις νέες προτεραιότητες της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος για την περίοδο 2022-2025 για τις στρατηγικές, τα σχέδια και τα προγράμματα εργασίας τους, με σκοπό τη στήριξη και την ενίσχυση της EMPACT, καθώς και την υλοποίηση των ΕΣΔ,

ΚΑΛΕΙ την ΕΑΑ και όλα τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη να συντονίσουν τις εργασίες τους, προκειμένου να αντικατοπτρίζονται οι προτεραιότητες της EMPACT σε όλες τις πρωτοβουλίες κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων, με συνεκτικό τρόπο,

ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή, τα κράτη μέλη, τους οργανισμούς της ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης να διερευνήσουν τη δυνατότητα ενίσχυσης των κονδυλίων της EMPACT και να εξετάσουν όλες τις πτυχές της δημοσιονομικής διαδικασίας, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι διατίθεται επαρκής χρηματοδότηση για την αποτελεσματική στήριξη των δραστηριοτήτων της EMPACT εντός του σχετικού χρονικού πλαισίου,

ΖΗΤΕΙ από τα κράτη μέλη και τους οικείους φορείς να υιοθετήσουν, εκτός από την παραδοσιακή προσέγγιση που βασίζεται στην ποινική δικαιοσύνη, και εναλλακτικές και συμπληρωματικές προσεγγίσεις και μέσα για την πάταξη του σοβαρού και του οργανωμένου εγκλήματος,

ΚΑΛΕΙ την Ευρωπώλ, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και άλλα αρμόδια θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, να εκπονήσει εντός του 2023 ενδιάμεση έκθεση σχετικά με τις νέες, μεταβαλλόμενες ή αναδυόμενες απειλές, δίνοντας παράλληλα προσοχή στις καθορισμένες προτεραιότητες της ΕΕ στον τομέα του εγκλήματος και στη SOCTA της ΕΕ, με βάση την απαίτηση που ενέκρινε η COSI και λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στην ανεξάρτητη αξιολόγηση.
